REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
..rașov, piața mare nr. 30.
..risorĭ nefrancate nu se primesc.
..scripte nu se retrimit.
INSERATE
..imesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
..n Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor. Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 280. Brașov, Sâmbătă 18 (31) Decemvrie. 1904.

A ajuns mucul la degete.

Așa déră sórtea dietei ungare ..lese sub regimul Szell, este sigi..ă. Se credea încă posibil, că în ..mentul din urmă se va afla un ..ijloc de a-i mai lungi viéța. Dér ..'a fost cu putință.

De anĭ de ḑile se tot experi..entéză atât aicĭ în Ungaria, cât și ..n cealaltă parte a monarchiei, pen..ru a aduce érășĭ în văgașele sale ..arul dualist, în special pentru a ..sigura și în viitor comuniunea va..nală între ambele state și ceea-ce ..e înțelege de comun sub interesele ..le mare putere ale monarchiei. Tóte ..ncercările de până acum au rĕmas ..nsĕ fără resultat. Au trecut an ..upă an și încurcăturile dualiste în ..oc sĕ fie delăturate, au devenit tot ..nai marĭ. Acum a ajuns mucul la ..legete. Aut, aut!

Nu mai e de glumă. Trebue sĕ ..e alégă la un fel în Austria, ca și ..n Ungaria. De aceea vedem, că ..colo a isbucnit crisa ministerială, ..ér aicĭ se disólvă parlamentul. Și ..ntr'o parte și 'ntr'alta situațiunea ..nterióră a ajuns a fi cât se póte ..ai încordată.

Până în momentul din urmă ..opozițiunea maghiară a sperat, că monarchul se va sfii a da guvernului decretul de disolvare a dietei în stare de *ex lex*, adecă a i'l da fără ca mai 'nainte guvernul sĕ fi primit, în lipsa unui budget votat în regulă, cel puțin o indemnitate pe un timp până la întrunirea nouei diete. Și acéstă speranță s'a dovedit deșartă. In audiența de erĭ, ce a avut'o contele Tisza la palat în Viena, el a primit tóte împuternicirile, ce le-a cerut. Deja s'a anunțat în mod oficios, că în 4 Ianuarie dieta va fi disolvată și încă pe la finea aceleiașĭ lunĭ se vor face nouele alegerĭ.

Astfel opozițiunea maghiară se vede de-odată pusă în fața întrebăriĭ grave, décă este ca în viitor sĕ se continue legătura cu Austria și dualismul, curmându-se procesul de descompunere a acestor legăturĭ, orĭ că elementul maghiar e aḑĭ destul de tare, ca printr'o opintire mare sĕ împiedece planul acesta al cercurilor hotărîtóre din Viena, mânând naia statului ungar cu vêslele umflate în apele uniunei personale? Acésta din urmă ar aduce cu sine ruptura cu Austria și dobândirea deplinei independențe a Ungariei.

De acésta se tratéză acuma în adevĕr.

Contele Tisza este ultimul ministru-președinte maghiar din șirul celor ce au stat pe basa pactului dela 1867. El se pune cu peptul pentru a susține acéstă basă într'un chip óre-care. A luat pentru acésta angajament dela început față cu Corona. Opozițiunea unită vede acésta și vede în procederea lui Tisza față cu cestiunea revisuirii regulamentului un mare pericol pentru nisuințele maghiare de independență. „Mâna tare“ a lui Tisza nu va puté servi, decât planurilor politice austriace, care nu vrea independența Ungariei — strigă opoziționalii pe tóte cărările, și cine ḑice, că n'au dreptate a se teme?

Numai așa se póte esplica, că acum partidele opoziționale umblă a preface alianța lor chiar în fusiune și că aristocratul conservativ contele Albert Apponyi se pórtă cu gândul de a întra în partidul independist.

Brașov, 17 (30) Decemvrie.

Disolvarea dietei ungare. Ministrul președinte *Tisza* a fost primit erĭ în audiență de către Majestatea Sa. Contele Tisza a raportat monarchului asupra situațiunei și i-a cerut autorisarea de a disolva dieta. După o ultimă informațiune *Maj. Sa a admis cererea contelui Tisza, ca dieta sĕ fie disolvată prin mesagiu regesc la 4 Ianuarie.*

Mesagiul de disolvare și oposiția. In pressa guvernamentală maghiară se svonesce, că mesagiul de disolvare a dietei va fi *sensațional* și va cuprinde o *înfruntare* la adresa oposiției. Partidul koșuthist, care până acum n'a prea asistat în palatul din Buda la cetirĭ de mesagiĭ regale, de astă-dată se va presenta compact pentru a asculta mesagiul. Diarele opoziționale asigură, că cu ocasiunea acésta se vor întêmpla scene *sensaționale*. Polonyi a declarat unui ḑiarist, că după cetirea mesagiului va lua cuvêntul și că acésta vor face-o și alțĭ membriĭ ai partidului koșutist.

Dimisiunea cabinetului Koerber.

Nu i-a rĕmas lui Koerber — după cum constată „N. Fr. Pr.“ — altă alternativă în urma esperiențelor dobândite în sesiunea de tómnă a Reichsrat-ului, decât orĭ sĕ renunțe la orĭ-ce ambițiune politică și sĕ se mărginéscă la administrarea afacerilor cu ajutorul ordinațiunilor-espedient — orĭ sĕ dimisioneze.

Ținta lui, care era un Reichsrath, care funcționeza normal — a devenit irealisabilă în urma înstrĕinăriĭ ce s'a produs între Koerber și partidele germane.

Pe ce temeiŭ s'a menținut Koerber timp de 5 anĭ?

El s'a menținut pe temeiul esperiențelor trase din politica guvernelor anteriόre și a căror resultantă era de a nu merge prea departe cu dreptatea și bunăvoința față cu popórele negermane, așa că prin acéstă apropiere prea mare către negermanĭ—sĕ provóce neîncrederea Germanilor.

La începutul sesiunei de tómnă însĕ Koerber a observat, că șĭ-a perdut talismanul. Increderea partidelor germane, — temeiul pe care operase dênsul până aci, — a perdut'o.

Imposibil în Austria un guvern care în acelașĭ timp trebue sĕ se lupte și cu Germaniĭ și cu Cehiĭ. Etă de ce Koerber a trebuit sĕ-șĭ dea dimisia și sĕ se retragă fără a puté ḑice, că în timpul de 5 anĭ șĭ-a putut resolva misiunea.

Cine îi va urma lui Koerber? Rĕspunsul e greu. Cehiĭ obstrucționiștĭ nu s'au mulțumit cu remanierea în cabinet operată de Koerber și cu numirea ministrului ceh, ei cereau sĕ se admită și limba *internă oficială* și o a *doua universitate în Moravia.* Au dat însĕ a înțelege, că în cas când s'ar retrage Koerber și cu el ar cădea al doilea cabinet drept victimă obstrucțiunei cehe, s'ar mulțumi și cu mai puțin.

Noul ministeriu, în cas când obstrucția cehă va stărui pentru pretensiunile sale, décă nu le împlinesce, trebue sĕ țină cont din capul locului cu obstrucția cehă, décă le împlinesce, obstrucția cehă ce e drept va desarma, în acelașĭ timp însĕ se va începe cea germană.

La ce espedient se mai póte gândi cineva? Póte la un ministeriu de coalițiune? Incercarea acésta s'a mai făcut în două rêndurĭ fără șanse splendide. Ministeriul a fost coaliționist, partidele din carĭ au eșit miniștri, însĕ n'au vrut sĕ facă coalițiune.

Din causele acestaa se prognostiséză o crisă de durată mai lungă. Căcĭ nimenĭ nu se póte orienta în momentele de față și nimenĭ n'ar puté spune cu certitudine: Étă acesta ar fi bărbatul, care ar puté reselvi ceea ce n'a putut resolvi Koerber!

Lățiți cultura plantelor industriale în popor!

— Fine. —

Inul și cultura lui avea rădĕcinĭ vechĭ și temeinice la noi în țéră. Póte pentru rĕspândirea culturei și prelucrărei sistematice a lui, regiĭ înțelepțĭ și prevĕdĕtorĭ au chemat pe óspețiĭ sașĭ din Flandra în țéră și i au stabilit între noi, ca sĕ ne lumineze și creeze industriĭ noue între noi. Satele săsescĭ de la pólele munților se ocupau până bine de curênd cu cultura și prelucrarea lui în mare: Rêșnovul, Codlea, Preșmerul, Hĕlchiul, Șercaia, Cincul mic, și ele se bucurau de o bună prosperitate, pe basa culturei lui și a prelucrărei lui. Cultura inului a dat înapoi însĕ cu deosebire de la rĕsboiul vamal cu România, și decadența industriei săsescĭ, de prin sate și orașe, lipsindu-le posibilitatea de esport.

Ca dovadă, ce bănósă era cultura inului odinióră, vom aminti aci, că de es. în comuna Șercaia, preotul luteran numai din jumĕtate dijma din in și cânepă cultivată în comună, avea mai mare venit de 3000 coróne cât este renta anuală actuală — și dijma întrégă din in și cânepă se urca la 8000 coróne pe an, o sumă fórte insemnată pe vremurile iobăgiei.

In timpul din urmă, pentru reactivarea culturei lui și posibilitatea esportului în massă — guvernul a introdus cultura inului în masse pe fermele model ale sale, a adus și împărțit sămînță bună la ómenĭ, invoesce sĕ înființeze *o topitorie și torcetorie sistematică, o fabrică de in*, pentru care guvernul a oferit 60,000 cor. rĕmânênd ca comuna Șercaia și comunele române vecine sĕ subscrie acțiile și pogónele de in necesar la aprovisionarea fabricei. Resultatele de până aci sunt fórte satisfăcĕtóre.

Inul produs din sĕmînța oferită de stat a eșit cu 25—30 cm. mai înalt, decât cel local, cultivat *ab antiquo*. Pe domeniul statului inul lucrat cu muncitorĭ plătițĭ cu ḑiua, a dat *67 fiorinĭ venit net de jugér*, deși l'au trimis la topit la Cristurul săcuesc. Unul din fiiĭ fostului preot săsesc din Șercaia, se află actualmente pe un mare domeniu din Silesia, ca administrator, unde se face o întinsă cultură de in pentru fuior, peste o sută de care. După probele de in, vĕdute de noi—producția anului 1904 — inul din Silesia nu este întru nimic mai bun, de cât inul produs de țĕraniĭ românĭ din Șercaia, și nicĭ melița lor mai bună, de cât melița nóstră din Codlea.

Credeam decĭ de datoria nóstră a atrage atențiunea inteligenței române din Téra Oltului asupra acestor resultate și a îndemna pe toțĭ, ca sĕ profite de ofertul statului și sĕ subscrie tóte comunele și particulariĭ acțiile și jugĕrile necesare de in pentru aprovisionarea fabricei dela Șercaia, ca pretutindenea prin pădurĭ sĕ cultive poporul nostru in, în locul cucuruzului nesigur de brumă și atacat de urșĭ și porcĭ.

Fabrica din cestiune va fi prima și muma a decĭ de alte fabricĭ analoge, pe tóte văile în centrele marĭ românescĭ. Prin fabricele acestea se pot esporta produsele solului nostru în massă, fie ca *fuior*, fie ca *tort*, *pânzeturĭ și broderiĭ*, și vor crea un isvor imens de avuție și venit pentru poporul nostru.

Noi în escursiunile nóstre în strĕinătate, pe la Chemnitz și Trautenau, ne-am convins de mult de acésta, și pretutindenea acésta era singurul procedeu și calea cea mai bătută. Așa în Boemia, în orășelul pentru noi de tristă memorie, care a curmat viéța atâtor vornicĭ de ai noștri în 1866 [Trautenau], am găsit că prin stăruința și inițiativa unui singur om de inimă din industria mică de casă, s'au înființat pe malul rîului Aupa peste 30 de fabricĭ marĭ de in, *torcĕtoriĭ* de in cu câte 2—3 etage și avênd sute de lucrătorĭ fie-care; apoi altele *țesătoriĭ, înălbitoriĭ, apreturĭ* etc.

Așa ar fi și pe la noi. Uvrierĭ industrialĭ acasă, nu în America!

Ion de pe Văcarea.

Ultima ședință a dietei.

Mercurĭ, în 28 Decemvrie, s'a ținut ultima ședință meritorică a dietei actuale. Ședința de la 3 Ianuarie se va ținé numai pentru a li-se anunța deputaților ḑiua, în care vor fi convocațĭ pentru a li-se ceti rescriptul de *disolvare a dietei.* Se vedem însĕ ce s'a întêmplat în ședința de Miercurĭ.

Ședința s'a deschis cu aceea, că s'a cetit rescriptul regal prin care dieta fusese amânătă până la 28 Decemvrie.

A luat apoi cuvêntul ministrul președinte *Tisza* și prin scurte cuvinte, adeseorĭ îndrerupt, a provocat din nou oposiția sĕ-i voteze pe timp scurt indemnitatea, ca sĕ nu fie silit a face alegerĭ în *ex lex*.

Imediat după Tisza a luat cuvêntul contele Albert *Apponyi*. Viu și furtunos aplaudat de oposiție, Apponyi a spus cam următórele: Guvernul a anunțat, că și după alegerĭ ține sĕ se razime pe violarea de lege de la 18 Noemvrie. Este o datorie patriotică a împedeca acésta, din care causă oposiția nu i va vota indemnitatea.

Din nou luà cuvêntul ministrul președinte *Tisza* și a făcut propunerea, ca

dieta sĕ nu ţină şedinţă până la 3 Ianuarie. In acea ḑi — ḑise Tisza — *va puté sĕ comunice timpul şi locul unde i-se va ceti dietei mesagiul regal de disolvare.*

Cuvintele contelui Tisza produseră un mare sgomot. De pe băncile din stânga se auḑiră strigărĭ de:

— Ce va fi cu jurămĕntul regesc?! In Viena nu dau nimic pe jurăminte! Unde e conscienţa regelui?... Falsificator!... Apostolul absolutismului!... Comediant!... Sperjur! Aceste espresiunĭ le-au proferat: Eitner, Zboray, Polonyi, Pap, Lengyel, Pozsgay şi Endrey.

S'aud de-odată aplause în stânga. *Pap Zoltan*, rĕspunḑĕnd la argumentarea contelui Tisza, că actul regal prin care se va disolva dieta se întêmplă pe lângă contrasemnarea miniştrilor responsabilĭ, a strigat:

— *Cestiunea acésta o va resolva Dumneḑeu cu Francisc Iosif!*

Luà acum cuvêntul contele Iuliu *Andrassy*. Oratorul ḑise între altele, că Tisza şi partidul sĕu vréu sĕ câştige o victorie cu armele *forţei* şi *corupţiunei*. Alegerile în timp de érnă sunt o nenorocire, dér cea mai mare nenorocire este, că ţéra e împărţită în două tabere: una care admite, ca alegerile sĕ se facă şi în stare de *ex-lex*, ér alta care crede, că coróna *n'are drept* a disolva dieta în stare de *ex-lex*. Acésta strică mai mult ideilor conservative şi intereselor corónei, decât orĭ-ce anarhie şi revoluţiune. Acesta a fost motivul — ḑise Andrassy — pentru care a luat asupră-şĭ rolul de intermediator între guvern şi opoziţie, credĕnd că planul sĕu de revisuire a regulamentului va fi acceptat. Tisza însĕ l'a refusat, fiind-că i-se cerea demisiunea. Décă ar fi fost el în locul lui Tisza, ar fi demisionat îndată.

Ministrul preşedinte *Tisza* i-a rĕspuns imediat, că planul de revisuire, ce i-l'a presentat Andrassy, era un lucru de prisos şi defectuos din mai multe puncte de vedere. Décă Andrassy are îngrijirĭ patriotice aşa de grave, sĕ-i spună, décă este ilegală orĭ nu alegerea în *ex-lex*? Apoi sĕ-şĭ pună în cumpĕnă tótă influenţa pentru a capacita opiniunea publică.

Contele *Andrassy* declară în replica sa, că a făcut tot ce a putut. Coróna are dreptul de a disolva dieta în stare de ex-lex, sfatul ce i-l'a dat însĕ Tisza corónei este criminal, căcĭ este o crimă politică a da regelui un sfat sĕ facă un pas, a cărui îndreptăţire e trasă la îndoială de opiniunea publică.

Cu acésta s'a încheiat duelul de vorbe între Tisza şi Andrassy.

Restul şedinţe este cunoscut din numĕrul nostru de erĭ.

SCIRILE DILEI.

— 17 (30) Decemvrie.

Inmormêntarea mult regretatei dómne *Eufrosina Axentie Severu* se va face, conform ultimelor disposiţii ale membrilor familiei, mâne, *Sâmbătă la orele 3 d. m.* în cimitirul din Gróverĭ. Cântările funebrale vor fi esecutate de corul mixt al bisericei Sf. Nicolae. — Aflăm, că din incidentul trecerii la cele eterne a d-nei Axentie Severu, familia rĕposatei a donat suma frumósă de *2000 cor.* „Reuniunei pentru ajutorarea vĕduvelor române din Braşov şi Săcele“.

Parastas. Duminecă s'a celebrat parastas în biserica din Căpâlnaş, după sf. liturghie, întru pomenirea rĕposaţilor din ilustra familie de Mocsonyi: Ecaterina, Antoniu, Andreiŭ, Mihail, George, Emanuella şi Eugeniu. Actul parastasului l'au sĕvîrşit preoţii din loc d-nii: Iosif Daliciu şi Emanuil Micu, ér cântările le-au esecutat învĕţătorĭ şi numĕroşĭ cantorĭ ţĕranĭ. Din ilustra familie erau presenţĭ: ilustra dómnă Teresa de Mocsonyi, d-şórele Ecaterina şi Eugenia, tinerii domnĭ Petru, Alexandru şi Ionel, apoi d-şóra Maria Lacroix şi d-l G. de Vukovics. La finea parastasului preotul local d-l Iosif Daliciu a ţinut o predică — scurtă dér bine alésă — despre activitatea acestor rĕposaţĭ, cu deosebire amintesce pe ilustra dómnă Ecaterina, — acum fiind 26 anĭ de când s'a aşeḑat la vecĭnica odihnă — care a crescut demnii fii naţiunei nóstre şi a făcut atâta bine poporului din loc şi jur; „pe cei bolnavĭ i-a vindecat, pe cei flămânḑĭ i-a săturat, ér pe cei golĭ i-a îmbrăcat“. La fine s'a împărţit obicĭnuita colivă între numĕroşi credincioşĭ. — Dumneḑeu bunul sĕ odihnéscă în pace sufletele adormiţilor şi vecĭnică sĕ le fie memoria. („Drap.“).

M. Sa Regina României a împlinit erĭ 61 de anĭ. Din acest incident s'au presentat la palat miniştrii şi numĕróse deputaţiunĭ. Multe dame şi domnĭ din înalta societate bucureşteanu şĭ-au întrodus iscăliturile în registrele depuse la palat.

Cetăţenĭ scutiţĭ de dare. „Budap. Hirlap“ scrie: „In Ţips esistă un oraş bogat, Meczenzeff, cunoscut prin faptul, că dările cetăţenilor le plătesce însaşĭ comuna. Acuma ni-se scrie, că în comitatul Bistriţă-Năsăud sunt mai multe comune aşa de bine situate. Cea mai bogată din acestea este comuna Dumitriţa (Waltersdorf-Kis-Demeter), în care venitele sunt aşa de marĭ, încât consiliul comunal a decis sĕ plătéscă contribuţia de stat a fie-cărui cetăţean din cassa comunală timp de cincĭ anĭ. Se aştéptă cu nerăbdare, aprobarea la locurile mai înalte a acestei decisiunĭ“. Par-că audi un basm despre un oraş de pe „celă-lalt tărâm“, când în epoca nóstră plină de sĕrăcie şi de datorii audi despre asemenea lucrurĭ. Dumitriţa este de-altmintrea comună săséscă.

De la Academia Română. Astăḑĭ Vinerĭ, a ţinut Academia Română o şedinţă publică. D-l N. *Iorga*, membru corespondent, a cetit o comunicare despre: „Viéţa lui Alexandru Vodă Callimachi, domnul Moldovei, cu prilegiul descoperirii testamentului sĕu“.

O nouă lucrare a Carmen Sylvei. Regina Elisabeta a terminat libretul unei opere, al cărei text a fost pus în musică de cunoscutul musicant italian Antonio Francesco Carbonieri din Modena. Noua lucrare a Carmen Sylvei va fi editată de un mare institut musical din Lipsca.

Incendiare şi sinucidere. In comuna Târlungenĭ a isbucnit Marţĭ 27 Dec. un foc la casele cu etaj, proprietatea lui Petru Zonda şi Giró Szász János, mistuind întregul edificiu. Focul s'a întins cu repeḑiciune uimitóre în tóte colţurile aşa că până deseră n'au rĕmas decât zidurile góle. Secretarul societăţii de asigurare „Elsö Magyar“ din Braşov, la care numita casă era asigurată până la suma de 63,000 cor., a eşit imediat la faţa locului şi a constatat, că pe icĭ pe colo se aflau fitilurĭ muiate în gaz, de asemenea mărfurile din prăvălie (căcĭ jos era o prăvălie) încă erau unse cu gaz. Secretarul a cerut anchetă. Giró Szász János, unul din proprietarĭ, care a sosit Mercurĭ d. m. din Budapesta, audind, că e bănuit de punerea focului, s'a dus la Purcărenĭ, unde fratele sĕu István este notar, şi erĭ diminéţă s'a împuşcat. Imediat au eşit la faţa locului organele administrative şi ale parchetului din Braşov. Se svonesce, că Zondra, socrul lui Giro-Szász János, a fost arestat.

Rectificare. Suntem rugaţĭ a da loc următórei rectificărĭ: Scirea despre o fundaţiune nóuă a ven. canonic Ioan V. *Rusu* din Blaşiŭ, după informaţiunĭ primite de la loc competent, nu se confirmă. — Observăm, că scirea am fost reprodus'o după „Revaşul“ din Clușiŭ.

Desgroparea oraşului Herculanum. Din Roma se anunţă, că americanul Waldstein a propus guvernului italian, de a înjgheba un comitet internaţional de capete încoronate şi şefĭ de state sub presidiul regelui Italiei, pentru a desgropa oraşul roman Herculanum, care, precum se scie a fost îngropat în anul 79 după Christos împreună cu oraşul Pompeii cu ocasiunea erupţiunei vulcanului Vesuviu. Până acuma au primit sĕ facă parte din acest comitet regele Svediei, presidentul Roosevelt şi presidentul Loubet. Cheltuelile pentru lucrările de desgropare se urcă la mai multe sute de milióne, deóre-ce peste teritoriul, sub care se află ruinele oraşului Herculanum, s'a ridicat oraşul Resina cu o populaţiune de vre-o 25.000 locuitorĭ. Pentru a puté duce în îndeplinire acest plan, trebue sĕ fie demolate aprópe tóte edificiile oraşului Resina.

Espulsarea unui căpitan rus. Căpitanul rus Constantin Liubi, care se refugiase în oraşul Galaţĭ, a fost espulsat din ţéră prin punctul Reni şi predat autorităţilor rusescĭ. Estrădarea s'a făcut pe basa unei condamnărĭ pe un an şi patru lunĭ a numitului căpitan pentru furt de banĭ publicĭ, ér nu pentru desertare. Inainte de-a fi estradat, numitul căpitan a fost interogat de către judecătorul de instrucţie din Galaţĭ asupra unei plângerĭ ce-a adresat parchetului, că a fost escrocat cu banĭ de către nisce Ruşĭ, carĭ i-au promis, că vor adresa o petiţiune Ţarului pentru a-i cere graţiarea.

Cea mai mare linie telefonică din România. Mercurĭ a început sĕ funcţioneze linia telefonică Bucurescĭ-Sulina. Acéstă linie, a cărei lungime e de vre-o 400 kilometri, este cea mai mare linie telefonică din România. Reţéua nu consistă dintr'un fir special, ci e servită de firele telegrafice în cea mai mare parte a întinderei. Esperienţele făcute au dat cele mai bune resultate. Vocile convorbitorilor se aud perfect şi linia funcţionéză în cele mai bune condiţiunĭ.

Avis. Duminecă, în 1 Ianuarie, [illegible] la órele 1—9 p. m. nu va fi deschisă [illegible] cetatea Braşovului decât o singură [illegible] macie, anume cea a d-lui Fr. Keller [illegible] str. Vămii nr. 8.

Concertul reuniunei române de cântăr[illegible] din Braşov.

Concertul de érnă al „Reuniunei ro[illegible] mâne de cântărĭ“ din Braşov este aştep[illegible] tat cu mai multă nerăbdare din parte[illegible] publicului nostru doritor de musică, pen[illegible] tru-că intervalul între concertul de v[illegible] şi acesta este cel mai mare, fiind la [illegible] loc şi cele două lunĭ de vacanţă. Cei c[illegible] au dorit acest concert, au fost în schimb[illegible] pe deplin recompensaţĭ, căcĭ bogatul program şi esecutarea lui au satisfăcut pe deplin aşteptările lor. Corul reuniunei deşi ceva mai redus la numĕr — un fapt de altfel regretabil într'un oraş ca Braşovul — a dat din nou probe, că e bine închegat şi la înălţimea renumelui sĕu.

„Rugăciunea“ de F. Schubert, o puternică piesă pentru cor mixt, solĭ şi acompaniament de pian (d-na Maria G. *Dima*), a întrodus în mod fericit programul seriĭ. Soliştiĭ: d-na E. *Ciurcu*, d-ra Miţi *Baiulescu*, d-niĭ I. *Murăroiŭ* şi N. *Oancea* au făcut onóre reuniunei, căreia aparţin, prin frumósa şi corecta cântare şi predare. D-na *Ciurcu* în piesele solo pentru sopran: „La bal“ de Tschaikowsky, „Doina“ de I. Scarlatescu şi cântecul poporal „Fóie verde de bujor“, a secerat sgomotóse aplause. Are o voce de un timbru clar şi mlădios şi cântă cu un rar sentiment şi temperament. D-na Ciurcu a trebuit sĕ repeteze cântecul poporal.

Au urmat apoi 4 cântece religióse din „a 2-a liturgie“ pentru cor mixt, composiţii nouĕ a le d-lui G. Dima. Aceste piese („Heruvicul“, „Sfânt e d-l Savaot“ „Pre tine te lăudăm“ şi „Sĕ se umple gurile nóstre“) cu solo, au fost punctele de forţă ale concertului, fiind cele mai grele piese de esecutat. Corul a fost aicĭ la culme în prestaţiunile sale, ér publicul a ascultat cu multă încordare şi evlavie aceste composiţiunĭ clasice. Partea solistului din ultimul cor a cântat'o escelent d-na M. G. *Dima*, apreciata nóstră cântăreţă.

A urmat d-şóra Miţi *Baiulescu* cu trei cântece solo („Nimfea“ de Schumann, „Vênt de tómnă“ de Grieg şi „Mândruliţă de la munte“ de G. Stefănescu.) D-şóra M. Baiulescu a făcut incontestabil remarcabile progrese în cant, ne-a încântat si aséră cu vocea d-sale dulce şi mişcătore

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

„Credo“.

De Iassy Torrund.

Trăsura, care îl aşteptase la gară, îl transporta repede spre ţintă. In drépta şi stânga şoselei se întindeau câmpurile despoiate de podóbele lor. Printre crengile golaşe ale arborilor se zăria icĭ-colo câte o frunḑă îngălbenită. Asupra regiunei se întindea cerul nordic de érnă cu palórea sa albastruie. Un vînt de nordost, rece ca ghiaţa, anunţa zăpadă.

Profesorul Steindörfer îşĭ încheià mai bine blana de călătorie, trase mai sus ţolul şi se tolăni mulţumit în jeţ. Dorea de mult aşa o călĕtorie, într'o diminéţă senină de Decemvrie, în trăsură deschisă, la ţéră.., Nu-i plăcea sĕ clocéscă în casă, cum ḑicea el, cu tóte că ajunsese frumósa vîrstă de şépte-ḑecĭ de anĭ, şi cu tóte că din causa unei bóle de ochĭ de care suferise, încă mai de mult a renunţat la practica sa. Era om de acţiune. Stetea în mijlocul valurilor vieţii şi cu liniştea şi limpeḑimea, ce le dobîndise în lunga sa esperienţă, ţinea cont de tóte pretensiunile presentului.

Şi cum se desfăşura acum câmpia înaintea ochilor sĕi, în singurătatea acestei călĕtorii de érnă, — aşa i-se desfăşura înaintea ochilor sufletescĭ întregul tablou al vieţii sale.

Anii de muncă şi de sărăcie şi lipsă. Câte serĭ au fost, când a trebuit sĕ se culce flămând şi sgriburind. Dér a avut o voinţă de fer şi sîrguinţă neobosită, şi a isbutit. Din ce în ce mai sus, până ce şi alţii, din ce în ce mai mulţĭ, au început sĕ observe pecetea geniului pe fruntea-i înaltă. Şi şĭ-a eluptat în viéţă locul, ce i-se cuvenia.

Apoi au urmat alte timpurĭ.

A fost numit profesor la universitatea din oraşul sĕu natal. Fù ales director al spitalului comunal. Un cerc de elevĭ se grupaseră în jurul lui. El le era măestrul. Casele lui au fost anĭ de-arîndul centrul de gravitaţie, la care aspira tótă lumea. In salónele lui se cultiva sciinţa şi artele. Renumele lui se rĕspândia şi bogăţiile i-se înmulţeau vĕḑĕnd cu ochii. Copiiĭ cresceau. Fetele făcură partide strălucite. Unul din ginerii sĕi, care îi fusese mai mulţĭ anĭ asistent, îi moşteni vasta clientelă privată. Direcţiunea clinicei era încă în mânile sale. Momentan se afla însĕ în concediu şi mergea de sĕrbătorile Crăciunului la fiul sĕu. Copilul cel mai mic şi singurul care îi va purta mai departe numele, devenit celebru. Tinerul doctor Franz Martin Steindörfer a preferat viéţa la ţéră practicei de oraş şi a venit aicĭ. Inainte cu patru sĕptĕmânĭ i-s'a născut un băiat şi în séra de Crăciun va fi botezul copilului.

Gândurile lui Ludwig Steindörfer, carĭ cu iuţéla fulgerului recapitulaseră întreg trecutul, reconstituind în suflet tablou de tablou, ajungĕnd la present se opriră spre a face o pausă.

Şi a fost o oră grea venirea pe lume a acestui copil. Tinĕra mamă era cât pe ce sĕ se mute dintre cei vii. — Ḑile întregĭ şi nopţĭ întregĭ s'a luptat pentru a-i păstra firul vieţii şi bĕtrânul medic şĭ-a pus tótă sciinţa şi tótă energia şi a scos'o din ghiarele morţii. El a fost acela, care a *mântuit-o...* şi mânile medicului se încleştaseră şi dinţii îi scrâşniau şi avînd sensaţia plenitudinei sciinţei şi măestriei sale, îşĭ dĕdù capul cu mândrie în dĕrĕt, căcĭ el, ca un Titan între semenii sĕi, a salvat deja sute de vieţĭ dinaintea marelui şi nemilosului pustiitor. Şi era plin de trufie din causa acésta. El nu credea în alt-ceva, decât în sciinţa sa prin care putea sĕ conserve şi prelungéscă viéţa creaturei până la marginile extreme ale posibilităţii.

Involuntar i-se ridicară privirile în sus. Erau nisce privirĭ înţepenite şi aprópe ameninţătóre. Acela de sus, către care îl învĕţase odinióră mama-sa a se închina în mintea lui... nu esista. El nu credea, de cât ceea-ce vedea.

Şi cine l'a vĕḑut pe cel de sus cu ochii şi mintea sănĕtósă?

în cele trei cântece, în deosebî în gréua piesă a compositorului norvegian Grieg. A fost cu însufleţire aplaudată şi a trebuit sĕ repete „Mândruliţă de la munte“.

Ultimul punct al programului l'au format cântecele poporale „Jalea Orfanului“, „Străină pe lume“ de D. G. Kiriak şi composiţiile d-lui Dima „Plugurile“, „Trei păstorî“, „Astădî prorociile“ şi „Nu-i dreptate nu-i“. Auditorul a aplaudat sgomotos pe compositor şi corul pentru perfecta predare a acestor mărgăritare culese din sufletul poporului. Furtunos a fost aplaudat în deosebî corul ţĕrănesc „Plugurile“ care a electrisat în adevĕratul înţeles al cuvêntului publicul, şi „Nu-i dreptate nu-i“, carî ambele au fost repetate la dorinţa insistentă a publicului. Onóre şi laudă se cuvine corului şi măestrului sĕu pentru concertul de aséră.

b.

Din Bistriţă.

(Adunarea despărţământului „Asociaţiunei“ — Teatru.)

Deşi târdiu, totuşî cred, că voiŭ face un bun serviciu publicând următórele:

Duminecă în 27 Nov. după serviciul divin urmând o instructivă predică ocasională ţinută de d-l protopop Gerasim *Domide*, inteligenţa şi o parte din popor s'au dus în sala cea mare a redutei órăşenescî unde prin un scurt cuvênt de deschidere rostit de directorul despărţământului „Asociaţiunei“ Dr. G. *Tripon* s'a deschis adunarea despărţământului.

A urmat alegerea membrilor verificătorî alegêndu-se d-nii: Valeriu Poruţ director de bancă, Ger. Domide protopop şi Ioan Corbul vice not. comitatens.

S'a cetit apoi raportul despre activitatea despărţământului prin secretarul Dr. Victor *Onişor* adv.

Cassariul desp. Dr. D. *Login* adv. îşî cetesce raportul, care asemenea a fost primit cu unanimitate.

După-ce tóte raportele au fost primite cu unanimitate şi oficianţilor li s'a dat absolutoriul, a urmat alegerea membrilor din comitet. La propunerea comisiunei candidatóre se aleg prin aclamaţiune: Dr. Gavril *Tripon* director; membrii în comitet: Gerasim *Domide*, Dr. Iulian *Pop*, Dr. Vas. *Pahone*, Dr. D. *Login*.

Se raporteză că premiul de 20 cor. destinat pentru cel mai mare stupar, comitetul l'a votat lui Ioan Baciu alui Marian econom în Şoimuş, ér d-lui Naşcu preot în Bârla i-a judecat drept încuragiare suma de 10 cor.

Ca membriî noi s'au înscris domnii: Valer Poruţ director la „Bistriţiana“, Mateiŭ Şirlincan cassar la „Coróna“, Ioan Moldovan cand. de adv.

Prelegere poporală din causa timpului înaintat nu s'a ţinut.

La urmă Dr. G. Tripon doneză suma de 20 cor., care sĕ se dea ca premiu; asemenea doneză şi d-l Ioan Corbul 20 cor. pentru cel mai bun stupar, ér directorul „Bistriţenei“ doneză din partea „Bistriţenei“ suma de 20 cor. ca sĕ se voteze ca ajutor acelui tinĕr, care va frecuenta şcóla agronomică din Bistriţă.

Séra a urmat mult dorita represenţaţie teatrală aranjată de Reuniunea meseriaşilor românî cu secţia zidarilor, sub conducerea învĕţătorului Theodor A. Bogdan. S'a predat „Lipitorile satelor“ de V. Alexandri. Producţiunea a succes peste aşteptare, atât moralmente, cât şi materialmente. In deosebî s'au produs fórte bine ţĕrăncuţele Elena Cucu şi Maria Rus, apoi domnii Chindriş, Horgoş, Bogdan, Negri şi A Pop. După producţiune a urmat joc la care a luat parte inteligenţa, meseriaşii şi poporul. Jocul a durat până în rĕsăritul sórelui.

t —

Din Macedonia.

In Macedonia sunt din nou la ordinea dilei ciocnirî, omorurî, ameninţărî şi hoţii comise de Grecî şi Bulgarî contra populaţiunei liniştite a satelor şi contra singuraticelor persóne. Te îngrozescî cetind întêmplările din o singură sĕptĕmână, carî se întrec una pe alta în crudime şi sĕlbătăcie. Numĕrul cel mai recent al „Românului de la Pind“, care nî-a sosit astădî, aduce pe două colóne lungî o serie întrégă de astfel de intîmplărî, pe carî par' că nicî nu-ţî vine a le crede. Estragem în următórele unele din aceste:

— In sĕptĕmâna acésta s'au petrecut *doue ciocnirî sângeróse:* una la Zelova în ţinutul Castoriei şi cealaltă în ţinutul Morihova. La Zelova, comună bulgărescă, a fost o ciocnire între Grecî şi Bulgarii. Grecii trăgeau adăpostiţî după case. Lupta a durat de la órele 10 până la 7 după amiadî. La sosirea armatei turcescî şi Bulgarii şi Grecii au tulit'o. Au cădut la pămênt 15 grecotei, 3 nizamî şi un bulgar. La Morihova o cétă bulgărescă a fost silită de armata turcéscă sĕ se refugieze într'un sat, unde a şi fost încunjurată. Au sărit în ajutor satele de prin împrejurimî, silind armata a despresura comuna din cestiune.

— Din comuna Ecşisu, staţie pe linia ferată Monastir-Salonic, *a dispărut* notabilul grecoman Vani Gramaticu împreună cu femeia sa.

— La Ianiţa séu Enige a fost *împuşcat* un beiu musulman.

— Creştinii din oraşul Perlepo au scăpat de un mare pericol. In diua bairamului, vĕdĕnd Turcii că Creştinii au dat foc unei vile de pe o moşie din apropiere, s'au înfuriat într'atâta, încât se hotărîră a trece sub cuţit populaţia creştină din acel oraş. Autorităţile au prins însĕ de veste şi au intervenit la timp. Populaţia musulmană este fórte surescitată, fiind des provocată.

— Popa Teodosie din comuna românéscă Negovan a fost *ameninţat cu mórte* de Grecî, décă va mai sta de vorbă cu bunii Românî.

— In oraşul Veles situat pe fluviul Vardar, s'a petrecut érăşî *un fapt scandalos.* Cadavrul bĕtrânei Sia Miţu, cu nicî un preţ n'a fost primit în cimiterul comunităţei, deóre-ce repausata aparţinea unei familii cu sentimente românescî. Nenorocita a fost înmormêntată în afară de cimiter.

---

†

Eufrosina Axentie Severu
născ. Blebea,

după îndelungate suferinţe, împărtăşită fiind cu sfintele Taine, şi-a dat nobilul sĕu suflet în mânile Creatorului astădî Joi în în 16(29) Decemvrie 1904, la órele $8^1/_2$ a. m. în etate de 61 de anî.

Rĕmăşiţele pămêntescî ale scumpei decedate se vor ridica din casa nr. 6 Piaţa Prundului Joi, în 16(29) Decemvrie a. c., şi se vor conduce la capela din Gróverî la 4 óre p. m., de unde se vor depune spre vecînică odihnă în cimiterul de acolo Sâmbătă, în 18(31) Decemvrie 1904, la 3 óre p. m.

Despre acéstă durerósă şi ireparabilă perdere încunosciinţăm pe toţî consângenii, amicii şi cunoscuţii.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Braşov, 16(29) Decemvrie 1904.

Ioan Axentie Severu,
ca soţ
Mama, fraţii şi surorile.

Bibliografie.

Fóia şcolastică. Nr-ul 21 (Anul VI(a apărut cu următorul sumar: 1. De încheiare. 2. Procesele verbale ale adunării VI generale a Reuniunei învĕţătorilor din archidiecasa gr. cat. ţinută în Noemvrie la Blaşiŭ. 3. Raportul cassierului. 4. Socotelile cassei centrale. 5. Probele celor 4 operaţiunî fundamentale. 6. O întîlnire colegială după 10 ani. 7. Corespondenţă. 8. Concursurî şi circulare. Redactor I. F. Negruţ. Pe cât scim e unica fóie didactică românéscă în Transilvania şi se luptă cu multe deficultăţi, fiind-că abonaţii *nu vréu se plătéscă.* Abonamentul: 6 cor. pe an.

A apărut la Bucurescî:

Sistema ortografică a limbei române de *Nic. Densuşianu*, o broşură de 73 pagine şi se află de vêndare la librăria Leon Alcalay din Bucurescî cu preţuî de 1 leu, trimisă cu posta 1 leu 15 banî séu 1 cor. 10 fil.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 30 Decemvrie. Partidele oposiţiei unite au decis sĕ convóce o conferenţă generală, în care sĕ se discute asupra *fusiunei lor într'un singur partid.*

Bucurescî, 29 Decemvrie. In şedinţele de adî a camerei şi senatului, primul ministru D. *Sturdza* a făcut cunoscut, că mai dimisionând din ministeriu şi d-nii *Stoicescu* şi *Costinescu, a depus adî în mânile regelui demisiunea întregului cabinet.*

La consfătuirea, ce s'a ţinut adî la „L'Indépendance Roumaine“, d-l Sturdza a anunţat celor de faţă, că peste puţin timp ambele tabere conservatóre se vor împăca. Astă-séră s'a rĕspândit svonul, că D. Sturdza nu a reuşit în tratările sale şi că Regele ar fi trimis sĕ invite pe d-l G. Gr. *Cantacuzino*, şeful partidului conservator, pentru ora 7 la palat.

Budapesta, 29 Decemvrie. Diarele oposiţionale dau sigură scirea, că contele Albert *Apponyi* cu întréga sa gardă, *va întra în partidul independist.*

Viena, 29 Decemvrie. Impĕratul a primit adî dimisiunea lui *Koerber.* Se crede, că în noul cabinet va întra ca ministru ceh Dr. Herold, ér ca ministru polon Dr. Pientak. Preşedintele consiliului de miniştri ar fi contele *Boucquoy.*

Şuşa, 29 Decemvrie. Ministrul de poliţie *Saharow* a fost ucis aicî (guv. Kaukas) pe şoséua cea mare cu 7 glónţe de revolver.

Tokio, 29 Decemvrie. După scirî neoficiale, Japonesii au cucerit, după marî lupte, o parte a grupului de forturî *Erlungşan.*

Diverse.

N'a vorbit 30 de anî. Diarele din Paris istorisesce un cas, care arată cât de ncăpăţinat póte fi uneorî omul. Dómna Regnier, soţia unui procurator civil din oraşul Versailles, este eroina acestei întêmplărî aprópe de necredut. Fiind odată împreună cu bărbatul ei într'o societate, i-a scăpat din gură în decursul conversaţiunei cu mai multe dame şi domnî, o prostie. Observând acésta bărbatul, care luase şi el parte la discuţie, îi dise cu voce tare: „Ţine-ţî gura madam, eşti o nebună!“

Din acest moment penibil d-na Regnier şi-a pus lăcat gurii şi n'a mai rostit, cât a trăit, nicî o vorbă. Tóte încercările de a o face sĕ vorbéscă, au rĕmas zadarnice. La tóte rugările şi ameninţările, a rĕmas rece. Nicî chiar spaimă provocată, nicî alte apucăturî de felul acesta n'au putut-o scóte din propusul ei şi astfel acéstă femee a dus'o aprópe 30 de anî, când i-a venit în fine şi ei rêndul sĕ trécă în altă lume. Când i-a cerut un tinĕr mâna unicei sale fete, şi-a dat consimţĕmêntul prin o mişcare afirmativă din cap şi a subscris apoi cantractul încheiat, care îi s'a pus pe masă.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Va sĕ dică bĕtrânul mergea la botez. Şi botezul era pus tocmai pe séra de Crăciun. Prostii! dise bĕtrânul şi zimbea cu ironie suverană. Dér în sfîrşit! Aşa era dorinţa norei şi el ţinea mult la tînĕra şi drăgălaşa femeie. Póte mai mult decât la propriile sale fiice. Şi nora credea în „pruncul în iesle“. Er însuşî fiul sĕu, unicul fiu al acestui tată, încă şi-a mai păstrat un rest din credinţa din copilărie, partea de moştenire, ce-i rĕmase de la mă-sa. Apoi sĕ facă, cum cred ei! In sfîrşit n'ai încotro, trebue sĕ facî şi câte-o concesiune trăind în lume. Şi deşi el însuşî avea convingerea, că actul botezului este un lucru de prisos, o ceremonie fără nicî un sens, totuşî ţinea sĕ fie de faţă, când se va boteza fiul fiului sĕu, nepotul care îi va moşteni şi purta numele. Adevĕrat, că gândindu-se la acel act, îl cuprindea un fel de nelinişte, dér în sfîrşit, ce era de făcut? O sĕ trécă şi asta, cum au trecut multe altele....

Se îndrepta niţel în jeţ, şi fu copleşit de o sensaţie de mulţumire şi saturaţie — era... par-că sufletul lui ar vré sĕ-şî întindă aripele. Privia trufaş la opera vieţii sale, pe care a adunat'o şi construit'o piatră de piatră, el însuşî din puterea proprie. Asta am făcut'o eu însumî! N'am sĕ mulţumesc nimĕnui nimica, decât mie însumî!

Se gândea la femeia simplă, care i-a purtat numele, la dragostea lui studenţéscă, care s'a tupilat dispărênd nebăgată în sémă, tocmai când începuse sĕ-i devină cariera mai strălucită, aşa că nicî nu se scia potrivi în nouele relaţii... Se gândia la copiiî, carî au fost bine educaţi şi bine aşedaţî, şi carî ţineau la tatăl lor; la celebritatea şi aureola numelui sĕu; la bogăţia bine întemeiată, care lui nu i-a cădut în pólă ca o pară mălăiaţă, ci a adunat'o singur prin muncă intensivă, neîntreruptă, de mulţî anî — şi îi sbură prin minte o vorbă îngâmfată: „Suflete al meu, odihnesce şi te veselesce.“

Uitase, ceea-ce mai dice biblia către acel bărbat: „Nebune...“ *)

*) Luca XII. — Tr.

La orizont se arăta un norişor sur şi se lăţia şi crescea vĕdênd cu ochii. Vizitiul indicând cu biciul spre nour dise: „O sĕ ningă d-le profesor. Las' că era şi timpul! Nu sunt nicî opt dile până la Crăciun!“

Opt dile până la Crăciun! Profesorul a venit aşa de timpuriu, ca sĕ scape acasă de sĕrbările de Crăciun aranjate de diferitele societăţî la spital. Nu-i plăceau serbările acestea. Şi apoi, de şi nu şi-o mărturisia, a venit mânat de dor. Aicî, la fiul sĕu, a cărui fiinţă semĕna mai mult cu a măsii, se simţia profesorul mai bine decât la fiicele sale, carî tóte semĕnau cu dênsul şi cărora le dĕduse o educaţie modernă, cu gândire rece şi spirit tare. Aicî îi era mai bine şi mai cald, aicî se lăpăda de orî-ce trufie de orî-ce sciinţă şi nu voia sĕ fie alt-ceva, decât ceea-ce este şi cel mai sĕrac în familia sa, adecă: sĕ fie om între ómenî.

Adevĕrat, că în casa fiului sĕu fericirea îşî avea sălăşluinţa sa. Avea de ce sĕ se încăldéscă! Bunicul îşî avea bucuria sa extraordinară cu micul şi neastêmpăratul nepoţel şi cu nora tinerică şi frumuşică. Simţia o mulţumire nespusă când se gândia că *mâna lui* a fost aceea, care a păstrat acéstă vieţă.

Când fiiul sĕu era dus în inspecţie pe sate, el şedea césurî întregî lângă noru-sa şi o asculta cum ciripia ca o păsărică despre planurile în viitor asupra mititelului Ludwig Steindörfer. Zideau amêndoi în aer castele peste castele — mama cu încredere firmă de mamă, ér bunicul, care cunoscea asperităţile vieţii, cu un fel de bonhomie ironică. Printre acestea se amestecau micile grijî şi taine de Crăciun. Séra bunicul se aşeda în jilţul de bunic şi pufăind din lulea se uita cu drag la noru-sa, care umplea masa cu lanţurî de staniol şi alte mărunţişurî şi înfăşura în hârtie aurită nucile, pe carî le culesese cu mâna proprie.

(Va urma.)

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov.

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ scolare.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală, studiu pedagogic de *d. Dariu*, cu un adaus, 64 pag. format mare. preţul 60 banĭ, sĕ póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, precum şi dela autor şi din librariĭ.

Cântul în şcóla poporală de *Iuliu Pop*, învĕţător în Năsĕud. Teoriă, praxă şi cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catechetic pentru primii anĭ şcolasticĭ, ca îndreptar pentru catecheţĭ, învĕţătorĭ şi părinţĭ, prelucrat de *Basiliu Raţiu*, profesor la seminariul din Blaşiu. Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbei române, pentru şcólele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu*. Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

Indreptar teoretic şi practic pentru **invĕţămêntul intuitiv** în folosul elevilor preparandialĭ, a învĕţătorilor şi a altor ómen, pe şcólă de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Ediţiunea III. Preţul 2 cor. 40 banĭ (+ 10 b. p.)

Oral general pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.

Scriptologia, séu modul de a invĕţa cetitul scriind. Indreptariu pentru invĕţătorĭ la tractarea Abecedarului de Basiliu *Petri* prof. preparandial pens. Preţul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 30 Decemvrie 1904.

Mĕsura şéu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	Valuta în fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	16	50
„	Grâu mijlociu . . .	16	20
„	Grâu mai slab . . .	16	—
„	Grâu amestecat . .	12	—
„	Secară frumósă. . .	10	60
„	Secară mijlociă. . .	10	—
„	Orz frumos	8	80
„	Orz mijlociu. . . .	8	60
„	Ovĕs frumos. . . .	6	60
„	Ovĕs mijlociu . . .	6	—
„	Cucuruz	11	60
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	10	—
„	Mazăre.	16	—
„	Linte	26	—
„	Fasole	21	—
„	Sĕmênţă de in. . .	21	60
„	Sĕmênţă de cânepă .	9	—
„	Cartofĭ.	1	80
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	96
„	Carne de porc . . .	1	12
„	Carne de berbece. .	—	72
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt	42	—
„	Sĕu de vită topit . .	60	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Decemvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.65
Renta de corone ung. 4% . . .	98.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% .	88.70
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	97.75
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	98.50
Impr. ung. cu premii	209.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	162.75
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de argint austr.	100.10
Renta de aur austr.	119.55
Renta de coróne austr. 4% . . .	100.20
Bonurĭ rurale ungare 3½ % . . .	91.25
Losurĭ din 1860.	155.75
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16.27
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	802.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	675.75
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane. . . .	117.57½
London vista.	239.65
Paris vista.	95.30
Note italiene	95.40

Cursul pieţei Braşov.

Din 28 Decemvrie n. 1904.

Bancnote rom.	Cump.	18.64	Vênd.	18 70
Argint român.	„	18.40	„	18.64
Napoleond'orĭ.	„	19.06	„	19.10
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	2.54
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117.40
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21 06
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Nr. 99—1904.
s. şcol,

Concurs.

In Borgo-Prund (comit. Bistriţa-Năsĕud) la şcóla fundaţională comunală elementară poporală, devenind un post de învĕţător vacant, prin acésta sĕ escrie concurs cu termin până la 31 Ianuarie, 1905.

Emolumentele anuale sunt:

a. salar de 800 coróne, solvibil din fondul central şcolar din Năsĕud în rate lunare anticipative şi cuincuenle prescrise de lege.

b. 80 coróne relut de cuartir, solvibil în rate cuartale anticipative.

De la concurenţĭ se recere cualificaţiune şi destoinicie în propunerea limbei române şi maghiare, atestat de botez şi de serviciu.

Vor fi preferiţĭ acei concurenţĭ, carĭ vor dovedi destoinicie în propunerea cantului şi în formarea de cor.

Suplicele concurenţilor sunt a sĕ înainta Senatului şcólei fundaţionale comunale din Borgo-Prund.

Rugările întrate după termin nu sĕ vor lua în considerare.

Senatul şcólei fundaţionale comunale elementare din

Borgo-Prund, la 12 Dec. 1094.

Preşedinte — Elnöă.
Suceava. 1—1.1599,

Szàm. 99—1904
is. sám.

Pályázat.

Borgó-Prundon (Beszterce-Naszód m.) az alapitványi községi elemi népiskolánál egy tanitói állás üresedésben jövén, ezennel pályázat hirdetik 1905. evi január hó 31-ég.

Az évi javadalmazás: pénzbeli készfizetés 800 korona, mely előleleges havi részletekben a naszódvidéki központi és ösztöndij alapok pénztárából fizetendő.

Kérelmezőktől kivántatik tanitói képesités, román valamint magyar nyelvben való előadási képzettség, keresztlevél és szolgálati bizonyitvány.

Előnyben részesülnek azon kérelmezők, a kik zenei képzettséggel birnak.

A pályázati kérvények a borgóprundi alapitványi községi iskolaszékének nyujtandók be.

A határidő után beérkezett kérvények figyelembb nem vétetnek.

A borgó-prundi alapitványi községi elemi népiskola széke.

Borgó-Prundon, 1904, évi Deczember hó 12-én.

Notar — Jegyző.
Bosga Ilárion